

ЧАСОПІСЬ
для
руських родин.
Виходить щодня
кроме днів по
неділіх і святах.

БУКОВИНА

Редакція і адміністрація в Чернівцях ул. Петровича ч. 2.
Передплата 10 зл.

Ще слівце про молодих громадян.

(Стаття надіслана.)

Може про ніяку справу так рідко не балася по часописах, ніякої так очевидачки не ішпорує ся, як власне питане, яке становище займає і повинно займати „грядуче покоління“ у нас. Се вказує хиба на таке, що для наших старих патріотів (той титул у нас дуже дешевий) та політиків се справа зовсім рівнодушна, байдужна. Старі патріоти навіть нераді, коли який „студент без становища“ мішає ся у політику. Ту політику они вважають своєю привілеєю і з невного роля маловаженем, подеколи навіть з обуренем висказують ся про тих „молодіжків“, які поважать ся виступати на тім полі і що гірше мати відмінну думку, чим они. Власне нарікане добро. С. на молодіж (в Буковині з 26-го січня) „що не йде в парі зі старими громадянами, тілько вгланяє за новими гаслами“ є найлучшою ілюстрацією того, чого старші патріоти від нас домагаються. Перетолкувавши ся на мову всім зрозумілу, значить: „Ви молоді, не важте ся мати нових гадок, слухайте у всім нас старих, а спасете Русь!“

Тут нічого й полемізувати! Погляд такий є в нашій Галичині та Буковині дуже звичайний і дається нашою вузькоглядностю легко обяснити; в Хінах він уходить за найдубшу мудрість, але для Європейця з кінця XIX. століття він трохи за дикий, щоб пускати ся доказувати свою безшідставність. Що ви зробили би з чоловіком, що брав би ся вам доказувати, що сонце крутиться довкола землі?

Тому й не сеся стаття спонукала мене вхопити за перо аж раз відповідь на ю підписана псевдонімом „Студент“ (в Буковині з 30-го січня). Автор взяв ся боронити молодіж та оборона вийшла так нещасливо, як звістна прислуга медведя своєму панові. Він сам мабуть не здавав собі справи з того, що хотів у своїй статті сказати, та яку думку перевести. На самім початку висказує такий погляд, якого нікакий декан не повстидав би ся, що: „від якогось часу і у нас на Буковині русла молодіж чим раз більше займає ся політикою... се — каже — уважаємо забавкою не на місци!“ І се говорить ся в пристосованю до народу, у якого студенти може більш як у кожного іншого — сіль землі, де тільки що й є „попи та хлони“ а середного освіченого чоловіка ще так, як би не було (їх почислив би на пальцах), де нема інтелігентного робітника! Впрочому, чи аж тоді, коли чоловік у нас покінчить студії, коли запряже ся до бюрової роботи, то аж тоді може робити політику? Коли лучше розглянути ся, то можна замітити, що як раз ті люди пропадають для роботи політичної, що й не один з таких, що на університет визначався діяльністю, гине морально, сповняючи роботу колесціти бюрократичної машини. „Студент“ цитує Драгоманова, що молодіж повинна лише приготовляти ся до громадської праці. Се золоті слова, лише школа, що автор їх зле порозумів. Бо що вважає добр. „Студент“ приготовленем до життя політичного? — Нічо інше, як вступити в члени академічного товариства і занимати ся — літературою. Се щось подібне, як коли-б то, хоча бути астрономом, студіювати ветеринарию. Тому й не диво, що д. Студентови не припала „Січ“ до вподоби. Він мабуть тільки й чув про „Січ“, а бере ся про ю писати, та приписує засновче не є буршівським звичаєм. Я зраджу на ухо тайну, який вплив „германізаційний“ відбив ся на

„Січ“ — се той, що она видить підготовлюване до життя політичного не в попаданю у телячі захвати або зевсівське обурене по причині найбільших дурниць, а теoretично в тихім студіюваню політичних квестій, слідженю теперішніх рухів і напрямів, а відтак практично, кождий член у собі в дома старає ся научити народ хіснувати ся бодай тими правами, що має. Не буду вичисляти, що товариство „Січ“ зробило, бо его тенденції і діла противні (?) тенденціям сеї часописи. Літературою оно може менче займає ся, бо на се є у Відни на університеті окремі семинарії.

Про ріжницю між старими а молодими робітниками наша думка така: Она істине, отже для того що істине, мусить мати свою рацию істновання. Се правило природи. Ріжница ся не лише у нас; она ще більша по інших краях. Причиною її як раз ті „нові гасла“ на які добродій С. нарікає. Але сьвіт не стойть...

К. Норим.

Радо містимо і се письмо, хоч мусимо отверто сказати, що не в поступові гасла не віримо, тілько в молодіж не дуже віримо. Те все дуже гарно і потрібно, що молодіж сягає думками дальше, як „старі патріоти“, але те все — як досвід учить — так часто є соломяним оғнем, що год не брати всякі великі слова молодіжі сим *grano salis*. Взявши хоч би десять остатніх літ на увагу, сотки нашої молодіжі, которая так само, як нинішна, цвіркала в очі старим громадянам їх заскорузлістю, вже позанимали її становища, а подивити ся на їх „діяльність“ — то съміх бере. Они колись так само „приготували ся і студіювали відносини“, поки самі стали чинником в тих відносинах і показали, що нераз і того не втнуть, що старі громадяни. Що ту богато говорити і чванити ся чимсь таким, чого у старих нема? Руский студент учить ся на то, щоб мав хліб, бо бідак: наука его і в гімназії і на університеті більше форуальна (чей хто вчив ся тригонометрії і щасливо єї забув, хто знав дату битви під Замою і забув, або хто знає правничі наරрафі і т. п., не може ще звати ся справді освіченим чоловіком!). Покінчивши „студії“ для хліба, бере якусь посаду, бере декрет і обов'язки, женить ся — і найліпше ще показує таєму саму штуку, яку й старі знали... З его молодечих поривів лишає ся пару фраз, котрими зачлонює в потребі свою бездільність. Почисдіть тих, що в остатніх десятках літ позанимали становища. Де їх публична робота? богато єї? Працюють, як старі, на хліб і хвалять Бога, що мають що їсти. Коли-б годило ся прилюдно подати список колишніх дуже поступових молодіжів, що вважали себе зовсім відмінними від старих, то можна би се зробити дуже легко.

З того, яке „становище займає“ молодіж в політиці (розуміє ся: в теорії) — хісна зовсім мало; з науки „Січ“ у Відни, которая — як каже п. К. Н. — учить наш народ користати з тих прав, які має, — також хісна не богато або й ніякого нема. Зійшовши на практичний ґрунт і попікши ся кілька разів, великі радикальні атеїсти покинули думку вчити атеїзму селян, покинули вже й Йосифинський патент; великі радикальні економісти показали на Гуцульській Сільці, що від теорії до практики дуже далеко; др. Франко зі своїми колишніми проектами економічних реформ зовсім провалив ся... І так оно в неодній справі „поступовість“ молодіжи лишає ся на папери.

Не мають чого ані молоді від старих, ані

старі від молодих відпекувати ся; і між молодими і між старими є люди праці і є дармоїди. Через те, що молодий молодим, він ще не ліпший від старого; як і старий лише своїми літами також нікому не заімпонує. Для оцінки людій одна є певна міра: їх праця. Є та праця добра і користна, то она й остане ся такою, без уваги на то, чи єї творець має 60 літ чи 23.

Політичні вісти.

Мир європейський забезпечений тепер, здається, так сильно, як може ніколи перед тим. Коли цар покликав на міністра заграничних справ графа Муравєва, рознесли ся трівожні вісти по цілій Європі. Праса європейська подавала собі з рук до рук вістки та здогади про графа Муравєва, яким шляхом він поведе російську, заграницю політику. Вже те саме, що граф Муравев занимав перед тим становиско російського посла для Данії, англійської союзниці, викликало толки про зближене Росії до Англії і єї всхідної політики.

Німецька і австрійська праса приняла єе іменоване з неприхильністю, котра ще збільшила ся, коли розпустили вість, що граф Муравев єсть завзятим російським націоналом і ворогом Німців. Хотій розважніші голоси вказували на те, що особисте успосблене міністра буде малий мати вплив на політику, бо сам цар дає її напрям, але обави змінили ся, коли в більші днів по іменованню міністрам одержав граф Муравев таки ще в Коненгасі розказ царя, щоби зараз удав ся до Парижа і навязав з президентом Фором і французьким міністерством особисті зносини. Німці уважали ся за демонстрацію царя проти них та против тридержавного союза, а Французи витали міністра не менче радісно, хоть може не так виставно, як самого царя. Та на диво цілої Європи цар казав графові Муравеві їхати з парижа прямо до Берліна і представити ся німецькому імператору. Приняте в Берліні і в Кіль де переїде таємчаком імператор, було дуже сердечне а попередна візита графа Голуховського в Берліні улекшила берлінським дівірським сферам порозуміння з російським висланником на всіх точках міжнародної політики.

Але те, що Муравев поминув Відень, занепокоїло таки австрійських політиків а в угорській парламенті поставив Кошут інтерпелюцію до президента міністрів Банфіо що-до становиска Австроїї супротив подій в Туреччині, та подорожи Муравєва. Банфі відповів успокоючо, а те, що Муравев поминув за приказом царя Відень, оправдують тим, що недавно ще був сам цар у Відні, а на весну має наш імператор відвідати царя в Петербурзі та забрати з собою і графа Голуховського. В виду тої загальної лояльності не можуть стати грізними для європейського спокію ані події в Туреччині, ані різні на Креті.

В Туреччині хочуть завести лад європейські держави титулом свого опікунства над християнськими підданими султана. Коли стало очевидно, що султан не зможе і не хоче зробити конець різній Вірмен, постановила дипломация зреформувати султанську державу і в тій цілі вислали всі великі європейські держави своїх послів до Царгороду. Але робота послів іде якоюсь поволі, бо они стрічають на кождім кроці велики перешкоди на султанськім дворі. Двірска камарія запевнюючи Абдул Гаміда, що може не допустити до переведення реформи послів. Та держави рішили ся перевести їх навіть против волі султана. А крім того і в самій Туреччині виросло сильне молодо-турецьке сторонництво, що домагається реформ. Тай і само турецьке населене по-

глядає з надією на заходи християнської дипломатії, а в першій лінії урядники, котрим виникають пенсії так нерегулярно, що рік має часами для них тільки шість місяців. Урядники, ба і військові мусить жити на борг, купець і ремісник мусить давати — отже кождий має надію, що при реформі виплатять залигаючі пенсії і даліше будуть регулярно платити. Та лише в тім біда, що ніхто не хоче пожичити Туреччині грошей на ті реформи, бо се пожичка дуже нещевна.

На Креті взяли справи дуже сумний оберт. І тут хотять європейські держави зробити порядок, але магомедані стараються всячими способами унеможливити сей вплив і не дати зменшитись турецькому пануванню і владі султанській. З другої сторони хотять тамошні Греки узикати перевагу на острові, а до того наміру допомагають їм корінні Греки з Греції словом і ділом та висилають на Крету агітаторів а в потребі муніципію і охотників. Расова і релігійна ненависть заострює борбу а гористий терен та неміс турецької адміністрації утрудняє втихомирене ворохобні. І так Крета тепер майже в анархії, безнеченьства житя і маєтку нема жадного а морд і пожога ширяться по цілі острові. Губернатор і конзуї стараються успокоїти обі сторони, а грекий панцирний корабель стоїть уже в пристані Кандії. Посли держав стараються передовсім зміцнити жандармерію на острові і мають надію через неї утримати супокій.

Франція заміряє зреформувати свою артилерію, іменно зужити від скорострільну гармату, винайді одного французького техніка. Всіл за нею призначила і Росія 85.000 рубл. на нові пушки, а за тим пішла тревога по прасі цілій Європи, що нове небезпеченство висить над податниками: реформа артилерії, що забере знов мілони. Але в последнім часі надійшла вісті, що Франція мабуть відступила від свого заміри чи для того, що Німеччина не поспішила ся і собі з реформою, чи для того, що винайді може не зовсім практичний. І так чай на тепер мине се нове небезпеченство, сі нові великі видатки на гармати.

НОВИНКИ.

Чернівці, дня 6-го лютого 1897.

Державна лотерія. Ц. к. дирекція лотерійних доходів устроює 31-шу державну лотерію, з котрої чистий дохід присвятить ся цивільним цілям добродійним сеї половини держави. (З неї припадає і 6.000 на наш Народний Дім.) Ся лотерія обирає 7816 виграних в готівці, поділених 148 виграних головних із 3834 попередніми і 3834 слідуючими в загальній скількості 165.000 корон в золоті та 100.950 зр. а. в. Тягнене послідує невідкладно 10-го червня 1897 о 12 годині в полудні. Оден льос коштує 2 зр. Льоси можна купувати в ц. к. дирекції лотерії у Відні, I. Bezirk, Riemergasse 7 (відділ для державних лотерій на добродійні цілі), так поодиноко, як також і партіями, рівнож можна їх записувати письменно, прислаючи заразом і належну грошеву скількість. Відтак можна їх набувати в ц. к. лотерійних урядах, у всіх лотерійних колектурах, в продажах тютюну, в урядах податкових, поштових і телеграфічних, в конторах виміні, в урядах стацій залізничних і пароходної плавби, як також у органів для продажі льосів, установлених в многих містах і значніших місцевостях австро-угорської монархії.

В львівській читальні для жінок відбулися дні 1-го с. м. збори в справі жіночої гімназії. До комітету устроючого належали з Русинок: п. Барвінська, Грушевська, Коцовська, Паньківська, Потелицька і Шухевичева. В імені Русинок заявила пані Грушевська, для якої Русинки приступають до сеї акції. Русинки ще менше як Польки мають спроможності образуватись — бо не мають навіть одної школи виділової — для того сподіються ся по тій гімназії хоч частинного заспокоєння бажань національних. По дискусії, в якій забирали між іншими голос п. Александрович, Коссовська, Барвінська, др.

Маньковський і Добровський, збір рішив внести до сойму петицію.

Кадетска школа у Львові має бути урядена в найближчім часі. Рада громадська міста ухвалила побудувати будинок на кадетську школу а при тім поставила усліве, щоби обов'язковими предметами була в ій польська і руська мова.

Всюди політика! Львівські народовці заходять ся тепер, як щорічно около святковання пам'яті Тараса Шевченка. Добреб — та у маєтків політичних нема нічого так великого та съвтого, щоб не споганити его маєтством. Отже маєткі задумали зробити ся народне съвто полем політичної маніфестації в користь і честь п. Романчука і поручити ему проголошене привітної промови. Як, чому, про що... — чому би, як не для маєтства? Потім, по галасливій маніфестації, посилють ся в „Дѣлѣ“ нові громи на зрадників та понесуть ся воюючи „каила“! П. Романчук — чайже політик, не літерат; е преці сили інші, е і молоді, от ходи проф. Кокорудз, др. Колеса, аж тут нараз має говорити голова клуки. Сподімо ся, що комітет, опре ся сему маєтству; молодіж академічна і без того рішила вже усунути ся.

Жидівська оперетка. Історию родини Ротшильдів, а радше з bogачення їх протопласта представлено оногди в львівськім жидівськім театрах в пятиактовій оперетці п. з. „Ротшильд“. Автором тексту є якийсь Гольдфаден, а музики бувший капельмайстер „Гармонії“ Фаль. Мілонер являється в тій оперетці майже апотеозований. Ось прібка его розумована: „Гріш — то як вода, которая не тому є потрібна, що наносить повені і другі нещасти, але тому, що служить людям до пожиточних цілей“. Але водою еще відстоє не робив лихви!

Запечатаний англичанин. Daily News довідує ся, що на границі межи Італії а Швейцарію стоять запечатані вагон з англичанином, з котрим не знає італійське правительство, що зробити. Сей англичанин приїхав був до Бриндизі з Мадраса, де тепер лютить ся чума. Щоби перевезти его через Італію а заразом охоронити край перед чумою, казало італійське правительство замінити англичанина самого одного в цілім вагоні, запечатати вагон і так відставити его аж до границі Швейцарії до міста Чіасо. Італіянці вже тішилися зі свого бистро-умного розвязання тяжкого питання, як позбутися небезпечною подорожного, аж тут заявило швейцарське правительство, що не пропустить англичанина через свою землю. Вагон відчепили і пересунули на бічні шини — а що далі стало ся з англичанином, не знати поки що.

Винаходець стенографії сір Ісаак Пітман помер недавно в 84-ім році життя в Баті, де пережив майже ціле своє жите. Пітман винайшов систему скорого писання ще в 24-ім році життя і назвав її „фонографією“. Тоді був він школним учителем, але покинув свій завід і зачав їздити по цілій Англії з відчитами та викладами про новий спосіб писання. Его підручники стенографії мали величезний попул: Teacher розійшовся в 140.000 примірників, Малют в 60.000 прим., Reporter в 30.000 прим. Відтак утворив фонографічне товариство, котре послідними часами числило 5000 членів. В Баті заложив інститут фонетичний і дневник фонетичний з друкарнями і видавничими закладами, з котрих вийшли стено-графічні передрукі біблій і класиків для школного ужитку. Інститут заложив незадовго філії в Лондоні і Нью-Йорку, а управляли ними сини Пітмана. Попри стенографію занимав ся Пітман ширенем винайденої через себе, фонетичної правописи англійської мови — однак з менишим поводженем. За старілі пересуди і опір півученого загалу не дали усунути того каміння з дороги ображення найширших верств народу. За те приймала ся стено-графія усюда і дала необчислени прислуги мужам державним, дневникарям, літератам, купцям і т. д.

Газ і електрика. Звісно, що електричні дроти під землею ніць залізні проводи газові, через те що частина електрики переходить з дротів на залізні рури. З тієї самої причини лучилося дні 2 лютого в Брукселя великий нещастя. Елек-

трична іскра запалила газ в підземних проводах і наступила страшна експлозія. Брук на великом обшарі Великого ринку і сусідніх улиць зірваний цілком. Хотя не було жадного нещастя винадку, настав в цілій місті великий переполох.

Складки. На бурсу „Народного Дому“ зложили Николай Спініца 1 зр., Теофіля Гінда 50 кр., о. М. Галіп 5 зр., п. Якубович 1 зр., надуч. Зота з Бобівців 15 кр., надуч. Ф. Чернєцький з Малютинців 50 кр., уч. Дмитро Тарнавецький з Пядиковців 1 зр., уч. Іван Терлецький з Неполоківців 1 зр., надуч. Іван Барбір з Костинців 2 зр., уч. Юрій Воротняк з Молдаві 1 зр. Разом з попередніми за р. 1897 32 зр. 16 кр. На будову „Народного Дому“ Гавр. Толстюк з Вижніх Ширівців 1 зр. разом за рік 1897 76 зр. 22 кр. Сердечне Спасибі!

Дрібні вісти. В Київі заміряють оснувати політехнічний інститут і на сю ціль подарував купець Терещенко 150.000 рубл., місто дало 300.000 рубл., біржа 75.000 рубл. а поменчі складки 25.000 рубл. При нагоді київських контрактів доповнити ся невно капітал до прелімінованої висоти 700.000 рубл. — Депутація галицьких селян вручила кс. Стояловському в Чачі золотий хрест з нагоди его уродин. — В селі Ленігу коло Тарнова удушило ся димом троє дітей селян Банків; родичі пішли були на торг, лишивши дітей без догляду. — Бувши власник першої віденської торговлі жіночої одягу, Дреколь, пожертвував 100.000 зр. на основане закладу і школи для кравців. — Передвчера ударили поїзд товарів в поїзд особовий на стації Енджеїв, на шляху залізниці Демблинсько-Домбровської. Двох урядників залізничних і один подорожній погибли, а десять подорожніх тяжко покалічених. — В Дрогобичі основує ся товариство самостійне руских ремісників „Зоря“ заходами о. А. Рудницького і І. Мицавки кандидата нотаріяльного, котрий в поєднані часах ревно заняв ся долею міщанства.

Телеграми „Буковини“.

З дня 6-го лютого 1897 року.

Відень. Цісар казав заповіти, що прибуде на баль до графа Баденського.

Берлін. Канцлер заявив в раді державній супротив жалоби Комяровського, про неприхильне заховане урядів взглядом Поляків, що хотят ся справа не належить перед державну раду, однак він уважає потрібним дати вираз тому, що польські провінції суть нерозлучною частиною Пруссів, котрі сповнюють точно свої обов'язки взглядом польського населення. Поляки мусить приучити ся того, що чули себе прускими підданими. Канцлер закінчив тим, що надії Поляків дізнають супротив потуги дійсності великого заводу.

Паріж. Агенція Гаваса доносить з Атенів, що змагання конзуїв в Кані, щоби привернути спокій не мають успіху. Три тисячі християн облягло місто.

Берлін. Нині відбулося урочисте передане дарунків царя, бунчуків і стягів до них, для тих полків, що цар есть їх властителем. З тієї нагоди відбулося снідане, і під час него вінс цісар Вільгельм тоаст в честь царя та в імені своєї армії виразив ему подяку за новий доказ ласки для німецької армії.

13) СЕСТРА ЮЛІЯ.

Списала
Анна Сторожівна.

(Дальше.)

От він і причепив ся до нас. А Настя якого побачила, так і каже:

— От видиш, то все через него.

— Що через мене? — питав Михалко.

— Мама хотіла тебе, — каже Настя до мене, — за него видати.

— І таки ще видасть, вже я не дарю свого, — перехвалює ся Михалко. — Або мені, — каже — що, чи що бракує!

А я кажу: — Розуму знати трохи.

— Ходім, Юзю, — каже Настя, — трохи дальше на обійстє, бо ту люди слухають.

— То нехай слухають, — кажу — або ми що злого говоримо?

— Або то не зле, таке повідати? — відзвиває ся Михалко, а він вже й п'яній був. Єго Павло взяв собі за дружбу. — А я хочби і розуму не мав, — каже він ще — то маєток маю, і тебе таки за жінку дістану.

А ми зайдли тимчасом аж до стодоли. Настя зараз і сіла собі. Каже: „так мені ноги зім'яли від танцю, що вже не встою.“ І мене потягнула до себе. А Михалко станув над нами і знов упоминає ся таки за свій розум.

— А я чому не маю розуму? — питав ся.

— Бось дав собі его підтяті, — засміяла ся Настя.

— То то він такий розумний! — кажу я, тай собі розсміяла ся. — Я до нині не знала, повідаю, що то его розум спалив ся на вуглю а я під паркан вилляла.

— Але то не за дурно, — каже, злій, Михалко. — Чекай кінця, то не за дурно. — І сів собі коло мене. А я мах, тай сіла за Настею з другого боку.

— Я з ворожбітами не сідаю, — кажу, до него.

— Але за то до шлюбу станеш по великові.

— Чи то една стане! Але я певно ні!

— Ой, Юзюю, скопила ся Настя, чекайте-но, я зараз верну — тай як би є щось завіяло, полетіла зі стодоли, як би є що пострілив. А я і собі зірвала ся за нею: Чекай-но, — кличу — я йду з тобою.

А той урод поганий, хап мене за руку, аж я присіла.

— Та чекай, Юзю, я тобі одно слово маю сказати, — вибовтав по п'яному.

— Відчепи ся, — кажу — не маю з тобою що говорити.

А він знов сіп мене зі всеї сили до себе:

— Хоч ніч хоч, а я вже не пущу, мусин бути моя.

— То що за напасть, ну дивіть ся добре люди! — скрикнула я і хочу видерти ся, а він тисне мене за руку, ще й другу хоче скопити під себе. А мені вся кров вдарила до голови.

— Та йди, сотоно, — кричу я, та як шарну рукою, як замалюю з цілої сили

звідси, звідти а він аж застогнав, аж му посока з рота потекла, та й покотив ся на землю:

— А грім би тебе побив, таби тебе побив, гадино сороката! — закричав.

Та я вже не чула дальше; я вже була за стодолою. Вся злість мене залляла, а серце так бух, бух, бух в грудях, як молотком. — —

Коли ж бо я гляну — а під стодолою з надвору, коло стіни стойть та зайдя, Настя. Я так і скипіла вся зі гніву.

— То ти, чарівнице гадала, що я Приймакова Ксен'ка?!

Булабим її роздерла, як би не була в зад подала ся.

— Та то твоя мати! — кликнула она і заслонила ся руками, бо я таки не хотіла єї так пустити. Та як почула за маму, станула, як би мене хто в голову вдарив.

— Що кажеш, чарівнице, говори раз! — кричу, а сама мало не впаду на землю.

— То жідівка таке порадила твоїй матери...

Тепер мені стало все ясно.

— Ах Боже мій, Боже! — заголосила я як не своїм голосом; ноги мені захистали ся, гадалам, що одурію. Вже не дивила ся більше на ю, бо ще й той урод вилетів заспинений зі стодоли. Кинула ся я до хати. Там шум, крик, съпівають. Та я того нічого не чула, я хотіла десь маму здібати. Але мені в очах крутило ся а в середині дух захапувало. „Ні, то вже не моя хата, то пекло,“ перелетіло мені крізь гадку. „Я вже мами не маю, нехай панують з тою знайдою Настею.“

Перебігла я хату, впала до другої хатинки, там також повно людей. Відчинила скриню, взяла кожух, хустку на голову і другими дверми вибігла на улицю. Чула я, що хтось кликнув за мною, але я не оглядала ся. Бігла так дорогою, съвіта не бачила перед собою, і не знала де я біжу. Сльози тиснули ся до очей, але я їх давила в собі. Вітер мене трохи обвіяв, а то вечер. Аж коло церкви звільнила я кроку. Подивила ся я на дім божий, зіткнула тяжко і пустила серцю волю. „Божен'ку, ратуй мене бідну.“ Подивила ся на съв. хрест з місії --- барвінкові вінки ще зелені тримають ся --- тільки стяжки поблідли від снігу і сонця. Щось мое серце тягнуло до того хреста. Я отворила фірту на цминтар і побігла аж під хрест, і циро, щиро заридала. А дальше встала, поцілувала съв. хрест горячо, і вже хотіла відійти. Аж саме туди надійшли егомосць. Десь ішли на село. Побачили мене та аж скрикнули: „А ти що ту робиш? Таж у тебе весіль?“ — А я кажу до них: „Ратуйте мене, егомосць! Я така бідна, що вже другої знати такої нема.“ — „Та що тобі?“ питаютъ ся мене. Зачала я їм повідати геть все до чиста, і за ті чари, і за все, а дальше і за ту напасть, яку на мене жідівка вигадала. Я аж тепер порозуміла трохи, що она радила. Скінчила я, а отець парох кажуть:

— Но, но, не смути ся! Господь з тобою. Вертай до дому, а я завтра прийду до родичів та їх наповім за тебе, бо Бог буде карати.

— Я вже до дому не верну ся, — кажу.

— А деж пійдеши під ніч? — питаютъ ся мене.

— Пійду — кажу — до Вікторівки до стрія, він хорій лежить, буду его діглядати.

А отець духовний щось погадали а дальше кажуть:

— До Вікторівки не далеко; за пів години будеш То можеш іти, доки все не направить ся.

Я таки зараз і пустила ся до Вікторівки.

* * *

Пристанки, 5-го цвітня.

Стрий дуже здивував ся, як мене побачив у своїй хаті. Допитував ся, що то є, але я не хотіла призвати ся. Тілько кажу: „Я посварила ся з невісткою і втікла з дому до вас.“ Стриянки не було дома, бо була таки в нас з сином на весілю, а дома був тілько сам стрій з меншою дівчиною, мосю таки первою сестрою, і навіть так називала ся як я. Аж на другий день під вечір стріянка з сином вернули з весіля. Іно ввійшли до хати: — А Юзя є ту? — питаютъ ся. Я єї пішлю в руку, а она съміє ся з мене та каже: — А то хто видав таке робити? Та там дома всі плачуть за тобою. Гадали, що ти де втопила ся, Боже, гріха прости за таке слово. Все весіле попсуvalася. Та ще вчера, як іно Настя сказала, що ти десь пішла, так всі зараз розбігли ся за тобою, шукати. А Настя повіла аж при вечері, то всі дуже таки за тобою розбивали ся. Аж на щасте прийшли на весіле Каська, егомосцева кухарка і каже, що егомосць тебе здібали, як ти йшла до нас до Вікторівки. Ну, кажемо тогди, як ти пійшла до нас, то вже не загинеш. Але хто то таке видав робити? Та ще на весілю? Люди що погадають? Як би ти знала, як мама заводила по тобі! Тай нині там не весело. А ніхто не зінав, що тобі стало ся. Аж нині з пілудня прийшли егомосць, взяли до хатини і маму і тата і там їм щось довго розповідали. То аж потому мама мені розповіли, що то, кажуть, Настя якусь напасть на тебе зложила, чи що. Але яку напасть, то не сказали. — Яку то напасть, Юзю? — Ей, дитинко, не треба собі всого брати так до серця! А якак би то була напасть?

— То така напасть, стріянцю, — кажу я — що єї не можна розповідати.

— Ет — молоде, дурне — каже стріянка.

— А не виженете мене від себе, стріянцю? Як виженете, то пійду в съві за очи.

— А деж би я тебе виганяла? — каже стріянка. От також щось говориш. А ти в мене, дитинко, зіставай, доки серцю воля. Але казали тато, що в неділю приїдуть по тебе.

І так було. В неділю по службі божій сидимо ми коло обіду, аж дивлю ся, тато приїхали з Павлом. Тато самі ввійшли до хати, а Павло випрягав коні.

— Слава Ісусу Христу! — кажуть.

Я вже встала була з-за стола і чекала на них коло мисника. Жаль мені було за ті всі дни, що они десь смутили ся через мене. Як іно ввійшли до хати, я за-

раз їх поцілували в руку а они так якби на мене не дивилися, тільки привіталися зі стрианкою і зі стрисом.

— А що, брате, — питаютъ ся — ви все ще не здорові?

— Та, як, бачите, — кажуть стрий і просить тата: — Розберіть ся, кажуть, добре, що хоч навідалися ся до мене.

— Та я за нашою згубою, за зблуканою вівцею, — повідали тато і дивляться на мене. — А може ти хочеш у стрианки ліпши ся? — питаютъ ся.

— Мені добре тут — кажу я.

— А мене старого вже вирікаєш ся? — знов кажуть тато. — От, який сьвіт: виховай дти, а они на старість тебе й не пожалують. Гей, гей, а нехай-но би ми, брате, таке були зробили нашему небізниково батькови, нехай з Богом спочивають, ото би ми мали ся! То-ж то би був парив, парив, аж би іскри були сипали ся.

Надійшов і Павло привітав ся також з стрианкою і стриєм, тай до мене каже:

— А ти що тут робиш? Та збираєшся до дому! Там мама так страх розбиваєшся за тобою.

(Дальше буде.)

**Памятайте на Народний Дім
в Чернівцях!**

**В КОЖДІЙ РУСЬКІЙ ХАТІ і ШКОЛІ
повинна находити ся**

Народописна карта

українсько-руського народу,

здадена д-ром Гр. Величком, видана товариством „Просвіта“, а виконана в літографічнім закладі Андрія Андрейчина у Львові.

Книгарська ціна карти, наклееної вже на полотні, виносить 3 зр. 50 кр., а для членів „Просвіти“ і передплатників „Зорі“ 2 зр. 50 кр., з рекомендованою пересилкою 3 зр.

Купити можна в „Просвіті“ у Львові, ринок ч. 10.

Наклад невеликий; купуйте чимкорше!

„Дністер“

товариство взаємних обезпечень

у Львові ул. Валова ч. 11.

перше і одиноче руске товариство асекураційне, припоручене Вс. Духовенству і всім вірним через Впреосьв. Митр. і Преосьв. Еп. Ординаріяти всіх трьох галицьких Епархій, обезпечує будинки, скот, господарські знаряддя, збіже в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках проти шкідогнівих за можливо найнижчою оплатою.

Шкоди ліквідують ся і виплачує ся сейчас по пожарі, а договори заключені з першими Товариствами контрасекураційними подають „Дністрові“ можливість обезпечувати і виплачувати і **найвищі суми**.

Поліси „Дністрові“ приймає банк красивий у Львові при позичках іпотечних.

На житі можна обезпечати ся через „Дністер“ після всіх можливих комбінацій в товаристві взаємних обезпечень в Кракові, котре дає як найкращійши умови і видає поліси і квіти в рускій мові.

Товариство взаємного кредиту „Дністер“, створене зареєстроване з обмеженою порукою, приймає від своїх членів і третих лиць **вкладки** до опроцентовання по 5 процента. Гваранція цілковита. Уділ по 50 корон. Позички уділяють ся тільки властителям реальності, вільних від тягарів, за порукою двох членів. З позичок відтягає ся десята частина на уділ.

Зголосення о наданні агенцій в місцевостях, де „Дністер“ не є заступником, приймають ся.

● Прекрасна повість Ольги Кобилянської „Дарівна“ вийшла накладом „Буковини“ окремою книжкою, котра має 424 сторін, вісімки, і коштує лише 1 зр. 20 кр., з пересилкою нерекомендованою 1 зр. 30 кр., з рекомендованою 1 зр. 40 кр. Нередкову до повісті написав Осип Маковей.

„Дарівна“ так своїм змістом, артистичним обробленем, як і багатодію тенденцією визначається дуже поміж нашими новішими повістями.

Купити можна в редакції „Буковини“. Тут також можна дістати оповідане О. Я. Кониського „В день святої волі“ за 10 кр., з пересилкою 12 кр., оповідане Т. Галіна за 12 кр., оповідане „Перші Зорі“ за 30 кр., з пересилкою 35 кр. Купуйте!

Заснована в р. 1858-ім.

Рух поїздів зелізничних

важкий з днем 1-го мая 1896 після середньо-европейського годинника.

Приходять	Поїзди			Відходять	Поїзди		
	поспішні	особові	мішані		поспішні	особові	мішані
до Чернівців							
3 Відня, Кракова, Львова, Станіславова, Коломиї і Снятини	1128	.	.	657 1028 550			
3 Букарешту, Яс, Сучави, Глібоки	329	.	.	912 1000 523			
3 Новоселиці, Садагури	1113 950			
з Чернівців							
До Снятини, Коломиї, Станіславова, Львова, Кракова і Відня	347	.	.		941 1029 538		
До Глібоки, Сучави, Яс, Букарешту	1203	.	.	717 1048 616			
До Садагури, Новоселиці				430 621

Підчеркнені числа означають пору нічну від 6 год. вечором до 5 год. 59 мін. рано. — Середньо-европейський час ріжнить ся від львівського о 36 мінут, а від черновецького о 44 мінут; коли на зелізниці є 12 год., то на львівській годинніку є 12 год. 36 мін., а на черновецькім 12 год. 44 мінут.

Видає товариство „Русна Рада“ в Чернівцях.

З друкарні „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Івана Хромовського.

„РУСКА БЕСІДА“

в Чернівцях

мас на складі отсї свої видання:

„ІЛЮСТРОВАНА БІБЛІОТЕКА“

для молодіжі, міщан і селян з року 1886, 1887, 1888, 1890, 1891, 1892 і 1894 по 1 зр. за роцник, а всі 7 разом 6 зр.

„ЧУМА ГОРІЛЧАНА“

сумна історія, для перестороги і науки. 80 сторін за 20 кр. з поезій Тараса Шевченка. Ціна 10 кр.

„25 ПОВІСТОК“

для чесніх діточок.

32 сторін. Ціна 10 кр.

„ПРОСКОУРКА“

Даруночок для руских діточок. Ю. Федковича 10 кр.

На поштову пересилку треба додати по 5 кр. за річник „Бібліотеки“, а по 2 кр. за кожну поодиноку книжочку.

Замовлення приймає й редакція „Буковини.“

Для панів учителів!

INSPECTIONSBERICHT

е на складі в друкарні

„Рускої Ради.“

Просимо о замовлення.

Не залишіть прочитати!

М. ФЛЯЙШЕР

робітня одягів для мужчин.

Чернівці, ул. панська ч. 16.

Виготовляє убрання мужескі післі найновішого крою за ціну як найдешевшу.

Замовлення з провінції виконує як найдокладніше.

Сплата може після умови відбуватися ратами.

Цілий одяг для мужчин від 15 зр. в гору.

Літні плаці (берцігери) від 14 зр. в гору.